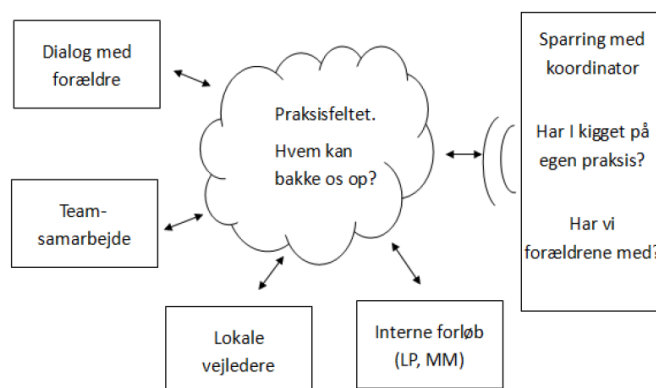

Guide til praksisfeltets ressourcelandskab

Zone 1: Det lokale samarbejde

Praksismedarbejderne

Praksismedarbejderne (lærer, pædagog, dagplejer) har det faglige overblik over, om noget stiller sig i vejen for barnets følelsesmæssige, sociale og /eller faglige trivsel. Det kan også være forældrene eller barnet selv, der gør opmærksom på, at noget er vanskeligt eller vækker bekymring. Frontpersonalet har i begge situationer en vigtig opgave i forhold til at opsøge og etablere samarbejdsrelationer, der kan handle rettidigt i forhold til det problematiske, så ingen går for længe alene med følelser af afmagt eller handlingslammelse.

Barnet /den unge

Barnet eller den unge besidder en særlig viden om, hvad der opleves som problematisk. Vi voksne ved ikke mere end barnet, når det kommer til, hvordan problemet opleves fra barnets perspektiv. Personer i teamet, hvis relation til barnet gør det muligt, kan derfor med fordel etablere venlige, lyttende og undersøgende dialoger med barnet om, hvornår problemet bliver overvældende, og om hvor problemet enten bliver håndterbart eller slet ikke er i spil. Barnet kan muligvis også have idéer til, eller fornemmelse for, hvilken hjælp det kan have brug for, når tingene bliver svære.

Forældrene

Forældrene er ligeværdige samarbejdspartnere både i forhold til at formulere problemet og i forhold til at finde løsninger. Det er derfor afgørende for samarbejdet, at frontpersonalet formulerer deres oplevelse af situationen på en måde, som forældrene oplever sig set og hørt i – i overensstemmelse med Sorø's pædagogiske pejlemærker. Forældrenes perspektiver, erfaringer og værdier inddrages således fra starten af ethvert bekymringsforløb – med mindre helt særlige forhold taler imod det (Fx ved mistanke om fysiske/sekuelle krænkelse og andre strafbare handlinger, hvor nærtstående antages at være involverede).

Teamsamarbejdet

Den enkelte praksismedarbejder vil ofte vælge at inddrage sit professionelle team som en mulig samarbejdspartner i forhold til problemstillingen. I forbindelse med mødeindkaldelsen kan det overvejes, om lokale vejledere eller den lokale koordinator skal inddrages allerede på dette tidspunkt.

Teamsamarbejdet tilbyder mulighed for en formaliseret kollegial drøftelse af det, der giver anledning til bekymring. Formaliseringen indebærer, at der ikke blot er tale om en tilfældig snak i gangen eller på personalestuen/lærerværelset, men et aftalt møde med en fastlagt struktur og et forventet output i form af nye handlemuligheder. Det indebærer også, at teamet taler om vanskelighederne på en måde, så de problemmættede beskrivelser ikke står alene og ikke er låst fast i et individuelt perspektiv, men har blik for kontekstens, didaktikkens og relationernes betydning. "Sorø's pædagogiske pejlemærker" tilbyder skemaer og modeller, som kan understøtte både de strukturelle og de indholdsmæssige elementer af disse processer.

Koordinator

På hver institution og skole er der udpeget en koordinator, som har to hovedopgaver:

- 1) At kunne give sparring indadtil
- 2) At have overblik over og varetage samarbejdet med mulige eksterne samarbejdspartner.

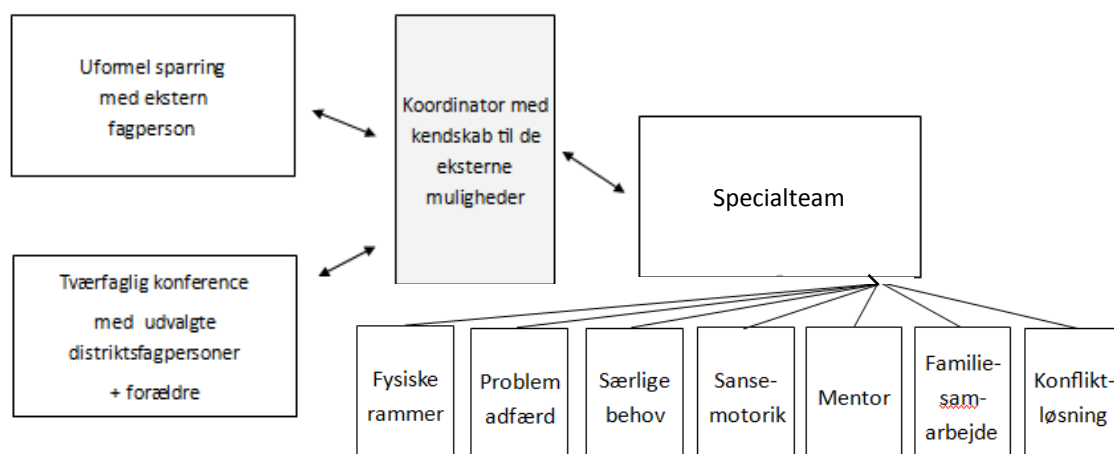
Sparringen indadtil handler om at facilitere afprøvningen af de interne muligheder, inden der eventuelt indledes et samarbejde med de konsultative indsatser. Især er det vigtigt, at koordinatoren sikrer, at frontpersonalet har den fornødne tid og den fornødne opbakning til at få reflektere kvalificeret over muligheder i konteksten, didaktikken og relationerne, at mulige lokale vejledere har været bragt i spil, og at forældrene er medinddraget og enige i, at der kunne være brug for at udvide samarbejdsfeltet.

Besluttet det at indlede et samarbejde med eksterne samarbejdspartner, er det koordinatoren, der indkalder relevante deltagere og er mødeleder. Koordinatoren skal derfor have et godt kendskab til, hvilke mulige samarbejdspartner og indsatser, der findes. Han eller hun skal ligeledes kunne holde overblik og strukturere en proces samt sikre en konstruktiv og anerkendende dialog også i situationer, hvor følelser af afmagt og utilstrækkelighed kan være i spil. Alle kommunens koordinatører indgår i et netværk med henblik på at træne og udvikle disse færdigheder og få sparring på eventuelle udfordringer omkring opgaven.

I etableringen af et konsultativt samarbejde med eksterne fagpersoner har koordinatoren tre muligheder, som han eller hun kan indkalde de relevante parter i forhold til:

- Uformel sparring med en fagperson, som har tid til dette
- Tværfaglig konference med forældre og udvalgte distriktsfagpersoner
- Samarbejde med specialteamet

Zone 2: Det konsultative samarbejde

Uformel sparring med fagperson

Denne mulighed benyttes, når forældre, børn eller professionelle finder det formålstjenligt at kunne få konsultativ sparring af en PPR-psykolog, en socialrådgiver eller en anden fagperson, uden at der laves indstillinger eller oprettes en sag. Sparringen kan også tage form af supervision eller observation, hvis der endnu er tvivl om, hvad problemet er, og hvilken retning løsningen skal findes i. En proces i Fagcenter Børn og Familier beskriver i løbet af foråret 2015 de mere specifikke funktioner i de uformelle sparringsopgaver, ligesom der sættes navne på de pågældende fagpersoner og afsættes tid til deres løsning af de pågældende opgaver.

Tværfaglig konference

I forbindelse med mere uspecifikke eller komplekse problemstillinger, der endnu er i en afklarende fase, og i forbindelse med problemstillinger, som der allerede er oprettet en sag omkring, er det en mulighed at indkalde til en tværfaglig konference. Hver daginstitution /skole har med et aftalt interval (hver uge, hver 14. dag eller hver måned) i et fast tidsrum mulighed for at trække på de PPR-psykologer, socialrådgivere eller andre fagpersoner, der er tilknyttet distriktet. Formålet med disse konferencer er at få flere øjne på problemstillingen og derved forhåbentligt flere handlemuligheder i spil. Barnet trivsel, faglige og sociale udvikling er omdrejningspunktet for konferencerne, og dialogens fokus er, hvordan de voksne omkring barnet kan samarbejde og bidrage til, at den ønskede udvikling bliver mulig. Ud over forældrene deltager udvalgte medarbejdere fra daginstitutionen / skolen, udvalgte distriktsfagpersoner samt eventuelt personer, som er vigtige i barnets liv (bedsteforældre, fodboldtræneren etc.)

Forud for hver møde overvejes det, hvordan barnets stemme bedst inddrages. Nogle gange vil det give mening, at barnet selv deltager, mens det andre gange kan være bedre, at en voksen har talt med barnet forud for mødet.

Specialteamet

Hvis koordinator, frontpersonale og forældre tænker, at vanskelighederne koncentrerer sig omkring en specifik problemstilling eller en særlig adfærd, kan de være en mulighed at etablere samarbejde med specialteamet. Specialteamet består af en tværfaglig gruppe med stærke kompetencer i forhold til en given problematik. Dette kan en særlig viden om fysisk indretning, om problemskabende adfærd, om børn med særlige behov, om mentorforløb, eller om sansemotorik.